

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan het College van B&W en
Gemeenteraad

doorkiesnummer
(070) 373 8657

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft

ons kenmerk

datum

Decentralisaties op het sociaal
domein

BABVI/U201300559

18 april 2013

Geacht College en leden Gemeenteraad,

Met de decentralisaties op het sociaal domein krijgt u er een omvangrijk takenpakket bij. Veel van deze taken geeft u zelf lokaal vorm. Juist deze lokale organisatie, dichtbij uw inwoners, kenmerkt de kracht van gemeenten. Voor sommige van de nieuwe taken is, om voldoende uitvoeringskracht te organiseren, intergemeentelijke samenwerking noodzakelijk. Daarbij neemt u zelf al lang het voortouw om vanuit de inhoud keuzes te maken over welke taken u lokaal uit wilt voeren en welke taken u in samenwerking wilt oppakken.

Ook de VNG en het Rijk hebben in bestuurlijk overleg vastgesteld dat voor sommige taken op het sociaal domein op korte termijn uitvoeringskracht tussen gemeenten moet worden gebundeld via samenwerking. De VNG en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben u eerder via brieven (VNG ledenbrief van 16 januari en BZK brief van 15 maart) opgeroepen om met omliggende gemeenten in gesprek gaan over de te organiseren (nieuwe) vormen van samenwerking in het sociale domein. Al onze energie zal er de komende periode op gericht zijn deze samenwerking te bevorderen en te ondersteunen.

Daarnaast hebben VNG en het Rijk ook afgesproken om de ontwikkelingen met betrekking tot samenwerking op het sociaal domein op korte termijn in kaart te brengen. Dit draagt niet alleen bij aan de uitwisseling van kennis en ervaring tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden, maar biedt ook politiek, maatschappelijke instellingen en burgers het vertrouwen dat gemeenten de maatschappelijke vraagstukken op het sociale domein op een adequate wijze oppakken.

Heel concreet hebben de minister van BZK en de VNG u gevraagd voor 31 mei 2013 inzicht te geven in de nieuwe vormen van samenwerking die u op het sociale domein organiseert. De VNG zal hiervoor onder de vlag van Slim Samenwerken via een actieve uitvraag bij regio's en gemeenten de stand van zaken per 31 mei in kaart brengen. U hoeft hiervoor dus niets aan te leveren bij BZK. De VNG maakt hierbij zoveel mogelijk gebruik van reeds bekende informatie en probeert de werklust zo laag mogelijk te houden. Verderop in deze brief lichten wij toe hoe de VNG benodigde informatie bij u uitvraagt.

Het vormgeven van de decentralisaties is natuurlijk eerst en vooral uw eigen proces. U voert zelf de regie om vanuit de inhoud uitvoeringskracht via samenwerking te organiseren. Wij willen dit niet alleen in kaart brengen, maar willen u bij dit proces actief ondersteunen. Onderdeel van deze ondersteuning zijn vijf regionale bijeenkomsten over samenwerking op het sociale domein die de VNG op zeer korte termijn onder de vlag van Slim Samenwerken organiseert. Hieronder vindt u meer informatie over de inhoud van deze bijeenkomsten en de wijze waarop u zich daarvoor kunt aanmelden.

Ondersteunen – Regionale Bijeenkomsten

Onder de vlag van Slim Samenwerken willen wij u inspirerende ideeën en concrete handvaten meegeven. Daartoe organiseert de VNG samen met de VGS en KING op zeer korte termijn vijf regionale bijeenkomsten voor bestuurders over samenwerking op het sociale domein.

Samenwerking is tijdens deze bijeenkomsten geen doel op zich, maar een manier om de nieuwe gedecentraliseerde taken met kracht en in samenhang te organiseren. Ook kijken we verder dan 31 mei. Het in samenwerking vormgeven van de decentralisaties is dan immers niet klaar. In veel gevallen markeert deze datum juiste een nieuwe fase, waarin de samenwerkingen op het sociale domein verder inhoudelijk worden vormgegeven en geformaliseerd. Daarbij gaat het zowel om intergemeentelijke samenwerking, als samenwerking met aanbieders, met andere financiers (zoals verzekeraars), met maatschappelijk organisaties en burgerinitiatieven en met cliënten.

Hoofdpijnen programma

Tijdens een korte plenaire start wordt stilgestaan bij de visie op samenwerking in het sociale domein: wat zijn de visies van gemeenten en het Rijk hierover? Ook staan we stil bij het proces richting 31 mei, de wijze waarop de VNG de stand van zaken op dat moment in kaart zal brengen en het vervolg op dat proces.

In interactieve deelsessies gaat u daarna in op diverse thema's. U kunt hierbij denken aan:

- Welke taak wilt u op welk niveau organiseren?
- Hoe kunt u samenwerking met partners in de zorg organiseren (aanbieders, instellingen & zorgverzekeraars)?
- Hoe organiseert u risicodeling in regionaal samenwerkingsverband?
- Hoe geeft u één gezin, één plan, één regisseur vorm? (vraagstukken mbt informatievoorziening en organisatie (ism VGS & KING))
- Hoe organiseert u een effectieve bestuurlijke aanpak binnen en tussen samenwerkingsverbanden?

Daarbij staat steeds de burger centraal. Hoe kunnen zij de juiste ondersteuning vinden en krijgen, krijgt een gezin met een multiproblematiek één contactpersoon, hoe communiceert u de sociale dienstverlening van de gemeente naar uw burgers en hoe blijft de hulp dicht bij burgers? Samenwerking, proces en beleid moeten hieraan ondersteunend zijn.

Deze bijeenkomsten zijn gericht op burgemeesters en wethouders. Zij hebben hiervoor per mail al een vooraankondiging ontvangen. De sessies vinden plaats in de avonden (16.00 tot 20.00 uur) van 13 mei (Assen), 15 mei (Utrecht), 22 mei (Ede), 27 mei (Tilburg) en 29 mei (Rotterdam). Meer informatie en een inschrijflink vindt u op www.vng.nl/samenwerken.

In kaart brengen - Uitvraag vormgeving samenwerkingsverbanden

Zoals hierboven aangegeven is afgesproken om de ontwikkelingen met betrekking tot samenwerking op het sociaal domein op korte termijn in kaart te brengen. Voor dit doel stellen wij een kleine ambtelijke commissie in. Hierin nemen de ondertekenaars van deze brief namens VNG en BZK zitting. Wij zullen nog één of meer oud-bestuurder(s) vragen ons te ondersteunen.

Onze commissie zal de voortgang van de ontwikkeling van de samenwerking op het sociale domein volgen. De VNG zal onder de vlag van Slim Samenwerken een actieve uitvraag bij regio's en gemeenten organiseren, om onze commissie van informatie te voorzien. Hieronder lichten wij per decentralisatie toe hoe de VNG deze informatie bij u ophaalt. U hoeft hiervoor dus niets zelf aan te leveren bij BZK. Wel willen wij u erop attenderen dat de opbrengst van deze inventarisaties openbaar wordt gemaakt en met diverse partijen wordt gedeeld. Wij gaan er dan ook vanuit dat de door u hiervoor aangeleverde informatie ook bestuurlijk gedragen wordt. Uiteindelijk zal de stand van zaken ook in een bestuurlijk overleg tussen VNG en het Rijk aan de orde komen.

Werkwijze inventarisatie samenwerking op het sociaal domein

Jeugd

Begin april heeft de VNG een tussenstand opgemaakt op het terrein Jeugdzorg op basis van de informatie die de VNG vorig jaar al heeft opgehaald. Deze informatie is in de afgelopen weken ter verificatie teruggelegd bij de regionale projectleiders. Deze tussenstand wordt niet door de VNG gepubliceerd. Wel bespreken wij deze tussenstand in onze commissie.

Om dit beeld verder te verstevigen heeft de VNG u in haar brief van 7 maart jongstleden gevraagd om inzicht te geven in de voortgang van de regionale samenwerking. Bij deze brief zat daartoe een vragenlijst.¹ Hoewel de vragenlijst bij deze ledenbrief aan alle gemeenten is verzonden, vraagt de VNG gemeenten om deze vragenlijst gezamenlijk als regio in te vullen. De regio's zoals de VNG die in 2012 in beeld heeft gebracht, zijn daarbij het uitgangspunt. Daar waar de indeling is gewijzigd, nodigen wij u uit dat aan te geven en de vragenlijst vanuit de nieuwe, gewijzigde regio's in te vullen.

Aan de bij ons bekende regionale projectleiders is een tool gestuurd om bij het invullen van de vragenlijst te ondersteunen. In de eerdere brief is gevraagd deze vragen voor 15 mei te beantwoorden. De peildatum voor de inventarisaties is echter op 31 mei gesteld. Uiteraard is het dus mogelijk om de vragenlijst nog na 15 mei in te vullen. Wel vragen wij u ervoor te zorgen dat de informatie uiterlijk 31 mei a.s. bij de VNG bekend is.

De antwoorden op de vragen zullen niet alleen aan onze hierboven genoemde commissie ter beschikking worden gesteld, maar ook aan de Transitiecommissie jeugd van Rijk, VNG en IPO. Op deze manier hoeven regio's niet twee keer dezelfde vragen te beantwoorden. De Transitiecommissie zal, vanuit haar eigen verantwoordelijkheid daarnaast ook bezoeken aan gemeenten brengen om zich een beeld te vormen van de lokale situatie. Daarbij kunnen zij de input uit deze inventarisatie goed gebruiken.

AWBZ

Voor de decentralisatie AWBZ geldt dat nog niet geheel duidelijk is welke taken precies naar gemeenten toekomen. Staatssecretaris Van Rijn heeft aangekondigd op korte termijn met een koersbrief te komen waarin daarover duidelijkheid komt. Op dit terrein is geen in wetgeving verplichte samenwerking te verwachten. Niettemin wordt ook hier al volop de samenwerking tussen gemeenten gezocht om de uitvoeringskracht te versterken. Hiervan heeft de VNG een eerste beeld in kaart gebracht. Dit beeld wordt niet door de VNG gepubliceerd. Wel bespreken wij deze tussenstand in onze commissie.

Ook dit beeld willen we verder verstevigen. Enerzijds om het ondersteuningsprogramma en het uitwisselen van goede voorbeelden zo goed mogelijk in te kunnen richten. Anderzijds om te laten zien hoe gemeenten zich voorbereiden op deze decentralisatie en werken aan hun uitvoeringskracht. De VNG zal, net als voor jeugdzorg, dit beeld ophalen door middel van een vragenlijst. Net als bij jeugd vragen we u om die vragenlijst gezamenlijk als regio in te vullen en te retourneren.

De vragenlijst zal uiterlijk 1 mei in een ledenbrief van de VNG aan u worden verstuurd en tevens online komen te staan.² De bij ons vanuit de eerste inventarisatie bekende projectleiders van de regio's ontvangen daarvoor een invultool. Ook hiervoor vragen wij u deze informatie uiterlijk 31 mei a.s. bij de VNG aan te leveren.

Participatie

Voor de decentralisatie in het kader van de participatiewet, geldt dat de VNG, door haar nauwe betrokkenheid bij het vormen en functioneren van de 35 arbeidsmarktregio's over voldoende informatie beschikt om een inventarisatie te maken van de stand van zaken van de samenwerkingsvormen op dat terrein. Dit geldt eveneens voor de samenwerkingsverbanden binnen deze regio's, zoals voor de WSW en intergemeentelijke sociale diensten. Wij zullen de stand van zaken van de samenwerking op dat terrein dus niet nogmaals bij u uitvragen.

Tot slot

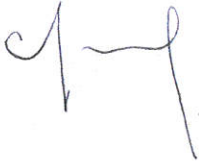
Wij realiseren ons dat u binnen uw regio al druk aan de slag bent met de voorbereidingen van de komende decentralisaties. Met het zichtbaar maken waar gemeenten mee bezig zijn willen wij

¹ De vragenlijst jeugd is te vinden op : http://www.vng.nl/files/vng/brieven/2013/attachments/20130307_bijlage_ledenbrief_ontwikkelingen-decentralisatie-jeugdzorg_0.pdf

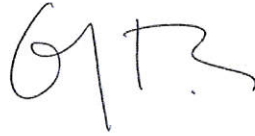
² De vragenlijst AWBZ is te vinden op: <http://www.vng.nl/onderwerpenindex/maatschappelijke-ondersteuning/van-awbz-naar-wmo/vragenlijst>

uitwisseling van kennis en ervaring bevorderen. Met eerdergenoemde bijeenkomsten willen wij u inspireren en ondersteunen. Als u suggesties, opmerkingen of vragen hebt kunt u die uiteraard kwijt op de bijeenkomsten of u kunt deze mailen aan slimsamenwerken@vng.nl.

Hoogachtend,

drs. C.J.G.M. de Vet
Waarnemend voorzitter directieraad VNG

drs. G.J. Buitendijk
Directeur-Generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties